A makói József Attila Múzeum

2020. évi munkajelentése

Készítette:

Szikszai Zsuzsanna - igazgató, néprajzkutató

Makó, 2021. március

A sors attól sors, hogy nem magunk választjuk,

mégis meg kell állnunk a helyünket,

bármit hozzanak is a napok.

Colin J. Fayard

I. Bevezető:

Colin J. Fayard, író sorait választottam az éves beszámolóm mottójául. Ez a néhány sor a 2020- as év eseményeire próbál utalni. Nem mindennapi évet tudhatunk magunk mögött. Pandémia, bezárás, online tárlatok stb. jellemzi az elmúlt évet. Intézményünk történetében sok nehéz évről számolna be a rég múlt jelentései, de ekkora járvány okozta zárlatról még egy sem tudósít.

Az 1950-ben alapított József Attila Múzeum a helyi közösségi emlékezet legfontosabb és legkiemelkedőbb helye. Egyik legfontosabb feladata, hogy átgondoltan gyűjtse, megőrizze, feldolgozza és bemutassa a gazdag helytörténeti múlt emlékeit. Kiállításait és szakmai programjait a helyi igények figyelembevételével alakítja ki. A múzeum gyűjteményei olyan tudástárak, melyekből bőven meríthetnek az oktatás és a tudomány képviselői. Nemcsak tudományos, hanem közművelődési intézmény is, gyarapítja és közvetíti a tudást. Részt vállal térségünk széles körű oktatási tevékenységében az óvodától a különféle élethosszig tartó képzésekig. Kiállításainkkal egyszerre kívánunk ismereteket és élményt nyújtani. Célunk a látogatói magatartás aktivizálása, az összefüggések fölismerésének elősegítése, a kulturális javak befogadása iránti igény növelése. A József Attila Múzeum, a városunk és a régió kiemelt turisztikai célpontja. Kiállításainkat, kiadványainkat és rendezvényeinket ennek tudatában is tervezzük. Emellett múzeumunk fontos hivatása, hogy ablakot nyisson a világra.

A 2020-es esztendő a pandémia ellenére eseményekben, támogatásokban, szakmai eredményekben bővelkedő év volt. Eredményes évet tudhatunk magunk mögött, hiszen a látogatószám tekintetében ismét növelni tudtuk azon érdeklődők számát, akik nyitottak a kulturális örökségünkre. Összehasonlításként 2018-ban **26.750 fő, míg 2019-ben 32 461 volt az ideérkezők** száma.

A 2020-es évet **„Álarc mögött"** címmel **Aba Novák Vilmos gyűjteményes kiállítása** nyitotta, majd **Galamb Józsefre emlékeztünk** egy kamara kiállítással és a **március 15-i ünnepségekre** készült egy kisebb tárlat. Sajnos a pandémia miatt az intézményünk kapui bezárultak, így a következő kiállításaink már csak online formában tudtuk bemutatni. Marosi Árvíz 50, Trianon 100 címmel.

Augusztusban **„Ima Magyarországért”**, az egykori Makói Művésztelep anyagából állítottunk össze egy gazdag válogatású tárlatot.

Ősszel nyitotta meg kapuit a **Lesznai Anna életművét bemutató időszaki kiállítás.**

A múzeum gyűjteményei is gyarapodtak, a beérkezett tárgyak leltározását egész évben folyamatosan végezték a muzeológusok, így a néprajzi gyűjtemény, a Börcsök Attila Néprajzi Különgyűjtemény, a történeti gyűjtemény, a képzőművészeti gyűjtemény, irodalmi gyűjtemény, a fotótár, adattár, történeti dokumentáció, néprajzi adattár, könyvtár. Összesen

több

mint **95.839** leltározott tételt tartalmaz. A 2018-ban megkezdett Istók-hagyaték feldolgozása, tisztítása, konzerválása is tovább folytatódott. Ezen kívül a 16.000 darabból álló Homonnai üvegnegatívok újabb 2.000 db leltározása készült el.

18 nyári múzeumi tábort szerveztünk, melyek iránt, mint minden évben nagy volt az érdeklődés. Több témakörben indítottuk el a táborokat, volt honismereti, régészeti, fazekas, takács, horgolós, nemezelős, fotó és videó, képzőművészeti, kézműves.

Az intézményünk **3,7 millió támogatást** nyert a 2019. évi Járásszékhelyi települési önkormányzatok által fenntartott múzeumok szakmai támogatására kiírt pályázaton, amelyet **raktári egységek állományvédelmi fejlesztésére** fordítunk.

A főépületünk fűtésrendszerét 1981-ben építették ki, azóta nem került sor felújításra. A közel negyven esztendős rendszer napjainkra korszerűtlenné vált. Az ősz folyamán sikerült lecserélni a régi öntöttvas **radiátorokat fan coil** fűtőberendezésekre. Így energiatakarékosabbá, költséghatékonyabbá vált a múzeum fűtésrendszere. Ezen fejlesztés költségeit **Makó Város Önkormányzata** vállalta magára.

József Attila Múzeumban az előző évekhez hasonlóan folytatódott a szakmai, muzeális és közművelődési feladatok ellátása. Számtalan múzeumpedagógiai foglalkozás, témanap, témahét családi nap, könyvbemutató, előadás, konferencia színesítette programjainkat Ehhez még az is hozzájárult, hogy Makó Város Képviselő Testülete a 2019-es esztendőt a Makó város újjátelepítésének 320. évfordulója alkalmából emlékévnek nyilvánította. Több kiállításunk, megemlékezésünk, konferenciák ehhez a programsorozathoz kapcsolódott.

A fenntartóval és más a városban működő közművelődési- és oktatási intézményekkel összehangolva folyt a munkatervünk összeállítása és a programok lebonyolítása. Feladatokban és eseményekben gazdag, tartalmas és eredményes évet tudhatunk magunk mögött.

II. A múzeum gyűjteményei, és az intézmény gyűjtemény gyarapodása:

Múzeumunk létérdeke a gyűjtemények tudatos, meghatározott koncepció szerinti gyarapítása és olyan, gyűjteményekre alapozott kiállítások, tudományos kutatások, múzeumpedagógiai programok megvalósítása, amelyek multifunkcionális módon, a különböző társadalmi- kulturális rétegek és korosztályok igényeinek figyelembevételével képesek közvetíteni a város és környezete kulturális értékeit.

Az 1950-ben alapított intézményünk gyűjteményei közül a néprajzi, a történeti és a képzőművészeti élő (gyarapítható), az irodalomtörténetet – megfelelő végzettségű szakmuzeológus hiányában – a fenntartó önkormányzat 2013-ban lezáratta. 2015-ben a képzőművészeti gyűjtemény megnyitását kezdeményeztük az EMMI-nél. Az engedélyt 2015. december 23-tán kaptuk kézhez, így több mint száz alkotást már beleltározhattunk, amelyeket a Makó Város Önkormányzatától kerültek át a múzeumba. 2016 augusztusában Makó Város Képviselőtestülete úgy döntött, hogy a makói születésű Szekeres István grafikusművész életművét, még az alkotó életében megvásárolja és azt a József Attila Múzeumban helyezi el. Így a képzőművészeti gyűjteményünk majd 500 képzőművészeti alkotással gyarapodott. Makó Város Önkormányzata 2017-ben az addig városi kezelésben lévő művésztelepi gyűjteményt

átadta az intézményünknek feldolgozásra és gondozásra. Így tetemesen nőtt ismételten a a képzőművészeti gyűjteményünk.

A néprajzi gyűjteményünket folyamatos növekedés jellemzi, ismét felfedezték városunk lakosai, hogy a hagyatékból, örökségből náluk lévő „régiségek" értékek, és a legjobb helyen egy közgyűjteményben vannak. Megnőtt az ajándékozási kedve a makói lakosoknak.

Gyűjtemény	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Néprajz	17451	17678	17714	17892
Történet	13499	13987	14600	14710
Képzőművészet	5663	6100	6152	6152
Irodalomtörténet	2228	2228	2228	2228
Börcsök Attila Néprajzi Különgyűjtemény	9006	9024	9032	10102
Segédgyűjtemények				
Könyvtár	15238	15288	15340	15401
Adattár	3289	3296	3368	3414
Fotótár	7400	9876	11077	11140
Egyéb	10440	11440	14600	14800
Összesen:	**84214**	**88917**	**94111**	**95839**

A jelenleg több mint 30 ezer darabos néprajzi gyűjtemény, amely a múzeum saját gyűjteményéből és a 2014-ben Börcsök Attila a városunknak ajándékozott magánygyűjteményéből áll, a Csongrád megyében található muzeális intézményeket összehasonlítva egyedülálló és kiemelkedően nagy darabszámmal rendelkezik. Néprajzi gyűjteményünk jellemzői: Makón és gyűjtőkörzetében 1950 óta gyarapodó festett bútorok (menyasszonyi ládák - 75 db), gondolkodószékek, padok és tékák, 1300 db népi kerámia együttes. Textilgyűjtemény (viseletek, szőttesek és hímzések). Parasztpolgári üveg-, keménycserép-, fajansz-, porcelán gyűjtemény. Vas és zománcos edények. Táplálkozás gyűjtemény: a sütés, főzés, tárolás edényei, eszközei. Szakrális anyag és játékgyűjtemény. Háziipar (kender feldolgozás, fonás-szövés tárgyi anyaga). Emberi életfordulókhoz és kalendáris ünnepkörhöz kötődő tárgyi anyag gyűjteménye. Diós hagyaték, melyet dr. Tóth

Ferenc gyűjtött (egy hagymakertész teljes tárgyi hagyatéka). A gyűjtemény gondozását Nagy Gábor néprajzkutató és Börcsök Attila gyűjteménykezelő végzi.

A történeti gyűjteményünk rendezése 2015-ben kezdődött meg, mely feladatot Forgó Géza történész végzi. A több éves munka után már egy rendezettebb és téma szerinti osztályozásra került sor. Az Istók Margit hagyatékot 2018 óta gondozzuk, konzerváljuk, tisztítjuk és adatoljuk. Ezen anyagot különgyűjteményként kezeljük, melynek a hagyaték jellegéből adódóan egy része néprajzi, egy része történeti és képzőművészeti, helytörténeti vonatkozású.

III. Raktározási és állományvédelmi tevékenységünk az elmúlt évben

A múzeum **8 raktár** helységgel rendelkezik, amelyek közül **3** felel meg az elvárásoknak a **főépületben**. A múzeumtól távolabb helyezkedik el a **Tamás Malom raktár** épületünk, amely megfelelő, a másik a felújított **régi apátfalvi ház**, amely a múzeum udvarán áll. Az új raktári épületünk a**z Aradi utca 135.** szám alatt lévő épületben lett kialakítva. A nyár folyamán raktározási célra alkalmassá tettük. A megnyert pályázati támogatásból ebben az évben felépítjük a műtárgybarát polcrendszert is. A nagyon rossz állapotú raktári épületet, az Úri utcában megszüntettük. A Börcsök Attila Különgyűjtemény kasgyűjteménye az **Espersit-ház alsó** épületében lévő egykori foglalkoztató teremben került elhelyezésre. A **Szent János 19/a** épület emeletén található a művésztelepi képzőművészeti anyag.

A beleltározott tárgyak tisztítása, gyűjteménybe helyezése folyamatos. A teljes raktári rend kialakításán még dolgozunk. A képzőművészeti gyűjtemény számának megnövekedése miatt új polcokat építettünk a képzőművészeti raktárban és a művésztelepi raktárunkban is / Szent János tér 19/a/.

A Küzdelmes évszázadok című állandó kiállításunk néprajzi tárgyait átvizsgáltuk, kitisztítottuk, rovarmentesítésüket elvégeztük. A makói piac enteriőrben teljes körű rovarmentesítést hajtottunk végre, új demonstrációs tárgyakat készítettünk /pékárú/. Ezen kiállítási részlegünkön nem volt kialakítva olyan nyílászáró, melyen a gyűjteménykezelő kollégák biztonsággal tudtak volna közlekedni. Ezért egy üvegajtót létesítettünk, hogy a műtárgyak állapotát rendszeresen figyelemmel tudjuk kísérni.

Folyamatos a néprajzi, történeti gyűjteményben a savmentes papírok elhelyezése, cseréje. A néprajzi raktárunkban a festett bútorok védelme érdekében agro fátyol fóliát vásároltunk, mellyel megakadályozzuk a porréteg kialakulását ezeken az értékes műtárgyakon.

2020-ben tisztított műtárgyak száma: 938 db, és több ezer papír alapú műtárgy az Istók Margit hagyatékból /levelezőlapok, levelek, újságok, könyvek portalanítása/**.**

Konzervált műtárgyak száma: 35 db.

Restaurált műtárgy: 1 db.

IV. Kiállítási és közművelődési tevékenység

A kor követelményeinek megfelelően rendszerezett gyűjteményekkel és látogatóbarát infrastruktúrával rendelkező, a helyi kulturális kínálathoz igényes programokkal csatlakozó múzeum kialakítását szolgáló projektek megvalósításában jelentős mértékben támaszkodunk a hazai és nemzetközi alapok által kínált forrásokra, pályázatokra. Az eddig megtett fejlesztések

fenntartása mellett célunk a folyamatos megújulás, az intézmény által nyújtott tudományos, közművelődési és az oktatás keretébe tartozó szolgáltatások bővítése.

A makói múzeum életében meghatározó a kiállítási- és közművelődési tevékenység, hiszen látogatói nagy többsége egy-egy témanap, témahét, családi nap kedvéért jön el a múzeumba, a magas látogatószám elsősorban különféle rendezvényeknek köszönhető. Ezért igyekszünk minél aktívabban és sokszínűbben tervezni.

A múzeumnak a pandémia ellenére összesen **207 rendezvénye** volt (beleértve a múzeumpedagógiai foglalkozásokat, a kiállításokat, mintaprojekteket, előadásokat, konferenciákat, a nyári táborokat, a családi napokat, a Honismereti Kör, a Horgoló Szakkör összejöveteleit, amelyekkel a városi közösség fejlesztéseiben is részt vett.

Kiállítások a József Attila Múzeumban:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
01.22.	Magyar Kultúra Napja – Aba-Novák Vilmos gyűjteményes kiállításának megnyitója - Szabó Antal kurátor rendezésében	JAM	JAM	120
01.22-03.31-ig	Magyar Kultúra Napja – Aba-Novák Vilmos gyűjteményes kiállítása - Szabó Antal kurátor rendezésében	JAM	JAM	3.109
02.03.	Galamb József születésének 139. évfordulója - kiállítás	JAM	JAM	30
03.12.	48-asokra kiállítással emlékezünk	JAM	JAM	5
05.21.	Makói árvíz 50. évfordulója, emlékkiállítás - megnyitó	JAM	JAM	5+ONLINE
05.21-09.28-ig	Makói árvíz 50. évfordulója, emlékkiállítás -	JAM	JAM	383+729+814+733+ONLINE

05.21.	Trianon kiállítás - megnyitó	JAM	JAM	8+ONLINE
05.21-09.28-ig	Trianon kiállítás	JAM	JAM	2659+ONLINE
08.19.	Makói Művésztelep (1990-2006) (Ima Magyarországért)	JAM	JAM	36+ONLINE
08.19-09.hó végéig	Régi makói Művésztelep záró kiállítás	JAM	JAM	516+572
09.25.	Ford-fal kiállítás	JAM	JAM	10
10.02.	Lesznai Anna kiáll. megnyitó	JAM	JAM	60
10.02-2021. január végéig	Lesznai kiállítás	JAM	JAM	854+112 (dec.végéig)
10.02.	Magyar Festészet Napja Kamara kiállítás	JAM	JAM	21
Összesen:				10.776 fő

Kiállítások Espersit-ház:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
02.21.	Hermann Lipót nagyszentmiklósi születésű festőművész kiállítás megnyitója	JAM	JAM	32

02.21-03.24-ig	Hermann Lipót nagyszentmiklósi születésű festőművész kiállítása	JAM	JAM	81+276
04.11.	Költészet Nap - kiállítás	JAMVK	JAM+JAK+Espersit-ház	18
Összesen:				407 fő

Kiállítások külső helyszínen:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
2019. 11.13-12.31-(áthozva) 2021.01.04-02.04-ig	Nemes Fekete Edit	JAM	Külső helyszín (HMVH)	163
02.24-07.15-ig	Plugor Sándor vándorkiállítás	JAM	Külső helyszín (Vigadó Galéria)	1200
02.28.	Zala György vándorkiállítás megnyitó	JA+JAK	JAK	71
02.28-03. hó végéig	Zala György vándorkiállítás	JA+JAK	JAK	85
03.04.	Visegrádon Plugor vándorkiállítás	JAM	Külső helyszín	75
06.13.	Papagáj kiállítás a skanzenben	JAM	Skanzen	123
06.13.	Bogárzó	JAM	Külső helyszín	50
07.17.	Patikatörténeti kiállítás	JAM	Külső helyszín	67

08.31-től áthúzódik 2021. 02.28-ig	Magyarország áldott emlékezetű királynéja c. kiállítás	JAM	Kecskeméti Katona József Múzeum	1421
09.09-09.15-ig	Hadik Magda és Szekeres István kiáll. anyag	JAM	Külső helyszín	75+81
10.15.	30 éves a Makói Városi TV	Makói TV JAM	JAM-JAK	21
11.04.	Habsburg kiállítás megnyitó	JAM	JAM-JAK	5+ONLINE
12.09.	Nagy Gábor fotó kiállítása	JAM	JAM-JAK	15+ONLINE
Összesen:				3.452 fő

Emléktáblák:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
01.23.	Kovács Lajosné Joó Margit egykori táncpedagógus emléktábla avatása + koszorúzása	Önkormányzat, JAM,HH	Külső helyszín (Hagymaház)	85
Összesen:				85 fő

Megemlékezések, koszorúzások:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
2020.01.04.	Dr. Tóth Ferenc megemlé-kezés	JAM	JAM	30
02.03.	Galamb József születésének 139. évf.-koszorúzás	JAM	Külső helyszín	65
03.12.	48-asokra emlékezünk	JAM	Külső helyszín	5
Összesen:				100 fő

Könyvbemutatók:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
01.21.	Návay Lajos naplójának könyvbemutatója	JAM + JAK Önkormányzat	JAK	67
08.18.	Roger testvér. A szív csendjében c. könyvbemutató	JAM	JAK	28
09.02.	Néprajzkutatók V. Makói Találkozója JAM 70 éves! Kötetbemutató	JAM	Glorius	35

Összesen:				130 fő

Konferenciák, találkozók:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
04.24.	Szent György napi pásztorkonferencia	JAM	JAM	28
04.25.	Tájházak Napja – Makó környéki értéktárak találkozója és bemutatója	JAM Értéktár	JAM+Skanzen	5 + ONLINE
09.23.	Pásztor konferencia	JAM	JAM	24
09.25.	Ford fal avatás	JAM	JJAM	8
Összesen:				65 fő

Táborok:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
06.15-08.13-ig	nyári táborok a múzeumban és könyvtárban	JAM	JAM-JAK	
06.15-06.19-ig	Régész tábor I. tábor	JAM	JAM	115
06.15-06.19-ig	Varázskezűek I. tábor	JAM	JAM	115
06.22-06.26-ig	Honismereti tábor	JAM	JAM	110

06.29-07.03-ig	Varázskezűek II. tábor	JAM	JAM-JAK	135
06.29-07.03-ig	Nemezelős tábor	JAM	JHAM	50
07.06-07.10-ig	Sakk-tábor I.	JAM	JAM-JAK	65
07.06-07.10-ig	Fazekas tábor I.	JAM	JAM	115
07.06-07.10-ig	Fiú tábor I.	JAM	JAM	80
07.13-07.17-ig	Hímző tábor	JAM	JAM	40
07.20-07.24-ig	Sakk II. tábor	JAM	JAM-JAK	50
07.20-07.24-ig	Videós tábor	JAM	JAM	140
07.27-07.31-ig	Fonó tábor	JAM	JAM	90

07.27-07.31-ig	Horgolós tábor	JAM	JAM	65
08.03-08.07-ig	Fiú tábor II.	JAM	JAM	130
08.10-08.14-ig	Agyagozós tábor	JAM	JAM	110
08.10-08.14-ig	Angol tábor	JAM	JAM	55
08.24-08.28-ig	Fazekas II. tábor	JAM	JAM	125
Összesen:				1590 (összesen)

Művészeti és Honismereti Körök, Klubok

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
01.22.	Munkácsy-kör	JAM	JAM	10
01.29.	Munkácsy-kör	JAM	JAM	8
01.30.	Honismereti kör	JAM	JAM	28
02.04.	Értéktár B.megb.	JAM	JAM	13
02.05.	Városi Nyugd. Klubok megbeszélés	JAM	JAM	18
02.05.	Munkácsy-kör	JAM	JAM	8
02.12.	Munkácsy-kör	JAM	JAM	8
03.03.	Értéktár B.megb.	JAM	JAM	25
03.04	Munkácsy-kör	JAM	JAM	8

08.04.	Értéktár Bizottsági megbeszélés	JAM	JAM	10
09.09.	Értéktár Bizottsági megbeszélés	JAM	JAM	10
10.13.	Értéktár Bizottsági megbeszélés	JAM	JAM	7
11.03.	Értéktár Bizottsági Megbeszélés	JAM	JAM	7
Összesen:				160 fő

Vetélkedők:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)
03.12.	„Rablás a nemzet özvegyénél”	JAM	Külső helyszín	24
10.22.	’56 diákszemmel – középiskolásoknak rendhagyó történelem	JAM	JAM	22
Összesen:				46 fő

Egyéb programok:

Időpont	Rendezvény	Szervező	Helyszín	Látogatók száma (fő)

01.17.	ABA-NOVÁK sajtótájékoztató	JAM	JAM	20
01.27.	Hárs Gábor: Holokauszt rendh. Tört. óra	JAM	JAM	71
02.07.	ABA-NOVÁK kiállításhoz Kováts Kristóf előadása „Bármihez nyúlok novella kerekedik belőle”	JAM	JAM	40
02.15.	Szabó Antal rendh. Tárlatvezetése az ABA-NOVÁK kiállításban	JAM	JAM	9 +14
02.24.	A kommunizmus áldozatainak emléknapja Dr. Miklós Péter ea.	JAM	JAM	50
02.25.	Menjünk mi is múzeumba záró rendezvénye	JAM	JAM	75
02.26.	EFOP záró sajtótájékoztató	JAM	JAM	60
02.29.	Farsang a mohácsi busokkól (felvonulás, álarckészítés, fánksütés	JAM	JAM-Skanzen	1500
03.06.	Mozaiktúra - sajtótájékoztató	JAM	JAM	30
03.10	Beporzók Napja	JAM	JAM	205

03.12.	„1949. március 15. az első évforduló ünnepségei” Süli Attila előadása	JAM	JAM	34+21
04.09.	Húsvétoló	JAM	JAM	ONLINE
05.29.	Májusfa	JAM	JAM	9+ONLINE
05.14.	A Makovecz épület 1 éves szülinapja	JAVK	JAM_JAK	ONLINE
05.18.	Múzeumi Világnap – falfestés 70 év	JAM	JAM	ONLINE
06.13.	Návay-Nap	JAM	JAM	100
06.27.	Múzeumok éjszakája	JAM	JAM+külső helyszín	50+20
07.16.	Csongr. Turisztikai Sajtótájékoztató	JAM	JAM	8
09.06.	Bogárzói templom	JAM	Külső helyszín	8
09.18.	Návay-ak ünnepsége	JAM	JAM	24
09.19.	Návay-ak (buszos kirándulás)	JAM	JAM	45+11
09.24.	Honismereti előadás	JAM	JAM	8
10.08.	Rendkívüli történelem óra/DEÁK Ferencről „A Haza bölcse, Zala büszkesége” c. előadás	JAM	JAM	35+15

10.16.	Festészet Napja alkalmából – Nafy festés	JAM	JAM	15
10.20.	Radnóti Miklós: „Lélek vagyok élni szeretnék” Tóth Péter Lóránt előadása	JAM	JAM+JAK	26+40
10.27.	Őszi szüneti családi napok	JAM	JAM	60
10.29.	Őszi szüneti családi napok	JAM	JAM	50
10.31.	Temető túra „Elődeink, hol nyugszanak…”	JAM	JAM	7
11.02.	József Attila 100 éve érkezett Makóra - előadás	JAM	JAK	10
11.03.	Maros táncegyüttes	JAM	JAM	21
11.07.	Márton nap a múzeumban	JAM	JAM	ONLINE
12.04.	Karácsonyi pásztorjáték	JAM	JAM-Forgatós T.E.	15
Összesen:				2.706 fő

JAM látogatók száma: 16.351 fő

Espersit-ház látogatói: **3.166 fő**

Összesen: 19 351 fő

V.Humán erőforrásaink:

2016-ban személyi változás történt, január elsejével egy félállású képzőművészt tudtunk alkalmazni. A múzeumban a vezető személyén kívül /aki néprajzos végzettségű/ 1 fő történész muzeológus, 1 fő néprajzos muzeológus, 1 fő múzeumpedagógus, 1 fő gyűjteménykezelő, 1 fő /félállású/ képzőművész – gyűjteménykezelő, 1 fő adminisztrátor, 1 fő karbantartó, félállású rendszergazda, és egy takarító áll alkalmazásban. 2015-ben bekapcsolódtunk a kulturális közmunka programba, a 2020-os évben így lehetőségünk nyílt 5 főt alkalmazni különböző feladatokra, ezzel segítve, és könnyítve a szakdolgozók munkáját. Egy kiegyensúlyozott munka évet tudhatunk magunk mögött, aholmindenki tudja a feladatát, és azt a legmagasabb szakmaisággal végzi. A szakfeladatokat ellátók alacsony létszáma miatt, minden feladatot közösen végeznek el a kollégák. Így egy erős közösséggé váltunk.

A nyári időszakban **18 fiatalt /18 évet betöltött/** tudtunk alkalmazni a Munkaügyi Központ támogatásával. **Ifjúsági Garancia Programhoz** csatlakoztunk, és a legtöbb fiatalt 90 napig foglalkoztattunk. Ez a program segített a nyári szabadságok kiadása idején, és olyan munkák elvégzésére adott lehetőséget, melyekre az év folyamán nem volt módunk. Természetesen a fiatalok a muzeológusok és gyűjteménykezelő kollégák segítségével, irányításával végezték a feladatokat.

41 fő /16-18 év/ diákmunkás segítette a nyári programjaink lebonyolítását. Ezt a lehetőséget is a Munkaügyi Központtól kaptuk.

VI. Közönségkapcsolat

A múzeum közönségkapcsolatát **e-mailben (600 cím**), **Facebook** oldalunkon (**3076 k**övetőnk), **weboldalon (90 944 érdeklődő**) - amelynek **napi** látogatottsága **3000- 4500** között van -, és az írott és internetes sajtó (Délvilág, Makói Mozaik, makohirado.hu, radio7.hu stb.) adta lehetőségek kihasználásával tartja. Költségvetésünk nem biztosít lehetőséget a hirdetések feladására, ezért azokat támogatók segítségével oldjuk meg. A múzeum **együttműködést kötött** a Glorius Hotel-el, a Bástya és a Szent Gellért Borházzal, miszerint éves támogatói jegyet vásárolnak a múzeumtól, ennek fejében ezen **szállásadók vendégei ingyen** látogathatják az intézményünket.

A múzeum programjainak döntő többségét a Makói Önkormányzat, az elnyert pályázati támogatásokból szervezi- és valósítja meg. Mindenképp szeretnénk ezt a következő időszakban így folytatni. A múzeum széles baráti körrel rendelkezik, akik az említett segítségen túl ötleteikkel is hozzájárulnak az intézmény működéséhez. Kiemelt támogatónk volt a **Makói Múzeumért és Kultúráért Alapítvány**. A két levelezős vetélkedő és közművelődési programok lebonyolítását támogatták.

VII. Kutatószolgálat

A múzeumnak a közösség számára nyilvánosan kell működnie, a kulturális javakhoz széles körű és egyenlő hozzáférést kell biztosítania. Törvényben előírt szolgáltatása a kulturális javakhoz

kapcsolódó kutatási tevékenység lehetőségének biztosítása. 2020-ben 17 kutató 20 alkalommal kereste meg a makói intézményt Segítettük szakdolgozatok, kutatási témák, előadások stb. elkészítését.

VIII. Önkéntes szolgálat – iskolai közösségi szolgálat

A múzeumban a teremőri szolgálatot önkéntesek végzik. 2014-ben 7 fő, öt nyugdíjas és két csökkent munkaképességű önkéntesünk volt, akik összesen 1100 munkaórát teljesítettek, addig 2019-ben **13 főre** emelkedett a számuk!
A múzeumnak 20 középiskolával van együttműködési szerződése az iskolai közösségi szolgálat tekintetében. A makói középiskolák mellett szegedi, kecskeméti, békéscsabai oktatási intézmények is felvették velünk a kapcsolatot. Az elmúlt esztendőben 42 diák vállalt nálunk rövidebb – hosszabb önkéntes munkát.

Az együttműködés sikeres a múzeumra és a diákokra nézve egyaránt.

2018	2019	2020
34 diák – 167 óra	38 diák – 200 óra	42 diák- 850 óra

A diákok részt vettek kertrendezésben, a múzeumi családi napok rendezésében, kézműves foglalkozásokon, teremőrzésben, tárlatvezetésben, kiállítás-megnyitókon és közművelődési rendezvényeken. Ez utóbbiak hozzájárulnak az esélyegyenlőség növeléséhez, a szélesebb tudásbázis és műveltség megszerzéséhez.

IX. A múzeum látogatóinak száma

A József Attila Múzeum látogatóinak száma 2019-hoz viszonyítva **/32 461 fő/** 2020-ben csökkent, de a pandémia miatt **/19 351**

Látogatószám növekedése:

2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
15 640 fő	**14 566 fő**	**17 061 fő**	**27 000 fő**	**32 461 fő**	**19.517 fő**

X. Költségvetés – Bevétel és Kiadás

A múzeum „alaptevékenysége körében nem gazdasági haszonszerzés céljából jön létre” az 1997. CXL tv. szerint. Fontos szempontnak tartjuk, hogy fenntartásához, még ha kis mértékben is, de hozzájáruljunk.

2020 -ben az előírt **bevételt sikerült elérn**i, sőt a pályázatoknak köszönhetően megsokszorozni.

A múzeum közel 46 millió forintból gazdálkodott, melynek a fele állami szakmai normatíva, a másik fele pedig a Makó Város Önkormányzatának a támogatása

A makói múzeum működtetésében törekedtünk a költséghatékonyságra.

XI. Pályázatok

A József Attila Múzeum minden olyan lehetőséget megragad, amellyel az itt folyó tudományos, szakmai, közművelődési, múzeumpedagógiai munkát tudjuk segíteni, támogatni.

1. „Örökségünk” A városunk szellemi és tárgyi kulturális örökségének /hagyományok, jeles napok, évfordulók, mesterségek/ feldolgozása, bemutatása és továbbadás a fiatal generáció számára.

Makóért Helyi Közösség - A helyi és térségi hagyományok megőrzését, átörökítését és gazdasági hasznosítását elősegítő események, programok című, **TOP-7.1.1-16-H-089-3** helyi felhívására.

Támogatás: 18 542 038 Ft

A Makói Múzeumért és Kultúráért Alapítványon keresztül adtuk be a pályázatunkat.

2. Maros-menti Konstantinápoly - Nyitott kapuk -2019 Készült a Makóért Helyi Közösség

A kulturális és művészeti örökség ápolása a makói közösség- és identitástudat-építés előmozdítása érdekében című TOP-7.1.1-16-H-089-4 helyi felhívására.

Támogatás: 6 000 000 Ft

Az Istók Margit Alapítványon keresztül adtuk be a pályázatunkat.

3. **„2019. évi Járásszékhelyi települési önkormányzatok által fenntartott múzeumok szakmaitámogatása” című pályázat.**

Ezen pályázat keretében raktári egységek állományvédelmi fejlesztésére kértük a támogatást. Támogatás: 3 600 000 Ft.

4. NKA –Közgyűjteményi Kollégium

Múzeumi műtárgyak szerzeményezésére a József Attila Városi Könyvtár és Múzeum részére 600.000.-

József Attila Múzeum IV. évkönyvének kiadására – 500.000.-

Menyasszonyi ládák restaurálására – 500 000.-

A koronavírus-járvány terjedési kockázatának csökkentésére szolgáló eszközök beszerzésére 200 000,-

XII. Tudományos kutatások az intézményünkben:

Konferenciák, előadások, publikációk és továbbképzések

Forgó Géza, történész:

1. A Kertbarát Körben az 1848/49-es eseményekről. 2020. március 8.

2. SZTE Főiskola előadás az 1970. évi árvízről. 2020. október 21.

3. Néprajzos konferencián előadás az árvízről. 2020. szeptember 2.

Nagy Gábor, néprajzkutató:

1. Néprajzkutatók V. Makói Találkozója. Makó, 2020.09.02. Grand Hotel GLORIUS
   Kísérleti néprajz: egy Jordán Zsigmond-féle juhászmellény rekonstrukciója

2. A pásztorkodás néprajzi kutatásának lehetőségei a 21. században. József Attila Múzeum. Makó, 2020.

   Juhász nemzedékek kutatása a Dél-Alföldön és a Bácskában

3. Múzeumi Kutatások Csongrád Megyében 2020
   Móra Ferenc Múzeum (Szeged), 2020.12.11.
   A Dani juhászcsalád nemzedékei

4. MúzeumDigit 2020, 2020. november 26-27. Online konferencia – hallgatóként

5. Útközben, Néprajzi Múzeum online konferenciája, 2020. november 16-17. (Hallgatóként)

6. Múzeum Restart, 2020. október 9. (Hallgatóként)

Csengeriné Szabó Éva, múzeumpedagógus:

1. Online oktatójátékok a József Attila Múzeum múzeumpedagógiai programjában Néprajzkutatók V. Makói Találkozója /2020.szeptember 2./

2. Online oktatójátékok a József Attila Múzeum múzeumpedagógiai programjában 12. Országos Múzeumpedagógiai Konferencia „*Múzeum minden körülmények között –Digitális megoldások a múzeumi ismeretátadásban*” /2020. november 10./

3. IX. Országos és V. Nemzetközi Múzeumandragógiai Konferencia / 2021. május 10-11/ (Hallgatóként)
4. Tájházi Műhely /2021.április 23/ (Hallgatóként)

Szikszai Zsuzsanna néprajzkutató, igazgató:

1.Néprajzkutatók V. Makói Találkozója. Makó, 2020.09.02. Grand Hotel GLORIUS

2. József Attila Irodalmi emlékháza Találkozója- konferenciája - József Attila makói évei és emlékezet

3. A pásztorkodás néprajzi kutatásának lehetőségei a 21. században. József Attila Múzeum. Makó, 2020. Köszöntő- megnyitó

4. Múzeumi Kutatások Csongrád Megyében 2020 Móra Ferenc Múzeum (Szeged), 2020.12.11. „Most segíts meg Mária....”- Fülkés Mária szobrok régen és ma, a csanádi nagytájon

5. MúzeumDigit 2020, 2020. november 26-27. Online konferencia – hallgatóként

6. Kálmány Lajos , a Bánát vándorlegénye – A néprajzkutató, plébános élete és munkássága – Csanádpalota

7. Asztalos P. Kálmán emlékezete – Könyvbemutató Csanádpalotán – 2020. július.

Publikációk:

Forgó Géza, történész:

1. A makói evangélikus templom építése. In. Makó anno… Fotók és dokumentumok a régi Makóról. Szerk.: Halász Tamás. Makó, 2020. 3-6.

2. A Galamb család és a Ford T-modell. In. Makó anno… Fotók és dokumentumok a régi Makóról. Szerk.: Halász Tamás. Makó, 2020. 50-52.

3. A Hollósy Kornélia Színház „a művelődés terjesztésének fényes csarnoka” In. Makó anno… Fotók és dokumentumok a régi Makóról. Szerk.: Halász Tamás. Makó, 2020. 103-104.

4. Puszta János munkássága. In. Makó anno… Fotók és dokumentumok a régi Makóról. Szerk.: Halász Tamás. Makó, 2020. 119.

5. Makó 320 éve. 1699-2019. Szerk.: Forgó Géza, Halász Tamás. Makó, 2020.

6. Lévay Imre, a piarista rendfőnök. In. Marosvidék: Válogatott írások. 2000 – 2020. Szerk. Szilágyi Sándorné. Makó, 2020. 99-101.

7. Néhány szó a Marosvidékről a Marosvidékért. In. Marosvidék: Válogatott írások. 2000 – 2020. Szerk. Szilágyi Sándorné. Makó, 2020. 123-122.

8. A gát recsegett- ropogott. Az 1970. évi árvíz a Maroson, Makónál. Makó, 2020.

9. Makó Város Önkormányzatának díszterme. Makó, 2020.

10. Tisztelgés Varga Gyula munkássága előtt In. Marosvidék 2020/3. 25-30.

11. Áttekintés a makói rendőrség 2. világháborút követő újjászervezéséről. In. Száz éves a Makói Rendőrkapitányság. Szerk. Forgó Géza. Makó, 2020. 26-60.

12. Együtt a polgárokért. A Makói Rendőrkapitányság a rendszerváltás éveiben. In. Száz éves a Makói Rendőrkapitányság. Szerk. Forgó Géza. Makó, 2020. 60-64.

A Pandémia alatt home office-ban rövid facebook cikkeket jelentetett meg a gyűjteményről. Így például érdekesebb térképekről, dedikációkról, dokumentumokról és egy 12 részes sorozatot a makói egészségügy történetéről.

Nagy Gábor, néprajzkutató:

1. A makói József Attila Múzeum néprajzi gyűjteményéről (Kézirat) Megjelenik a Néprajzi Múzeum Néprajz a közgyűjteményekben című kötetben.
2. „Az én nyájamon olyan hangszerek voltak, olyan jó hangszerek nem voltak egy nyájon se!" Kolompok, csengők és pergők használata a Dél-Alföldön. In: Bernátsky Ferenc – Csányi Viktor – Nagy Gyöngyi – Terendi Viktória: A Tornyai János Múzeum Évkönyve II. Hódmezővásárhely, 2020. 79-90.
3. A Dani juhászcsalád nemzedékeiről. In: Hegedűs Anita – Medgyesi Konstantin (szerk.): Múzeumi Kutatások Csongrád Megyében 2020. Móra Ferenc Múzeum. Szeged, 2020. 28.
4. Kísérleti néprajz: egy Jordán Zsigmond-féle juhászmellény rekonstrukciója. In: Nagy Gábor (szerk.): Néprajzkutatók V. Makói Találkozója. József Attila Múzeum. Makó, 2020. 26-30.
5. Juhász nemzedékek kutatása a Dél-Alföldön és a Bácskában In: Nagy Gábor (szerk.): A pásztorkodás néprajzi kutatásának lehetőségei a 21. században. József Attila Múzeum. Makó, 2020. 14-19.

Csengeriné Szabó Éva, múzeumpedagógus:

1. Online oktatójátékok a József Attila Múzeum múzeumpedagógiai programjában
   In: Nagy Gábor (szerk.): Néprajzkutatók V. Makói Találkozója. József Attila Múzeum. Makó, 2020. 16-17.
2. Online oktatójátékok a József Attila Múzeum múzeumpedagógiai programjában
   (Kézirat) Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ kiadásában megjelenik a Múzeumi iránytű 30. kötetben.

Szikszai Zsuzsanna néprajzkutató, igazgató

1. A József Attila Városi Könyvtár és Múzeum öt éves fejlesztési terve- 2020. március http://mako.hu/wp-content/uploads/2020/04/jozsef-attila-igazgato-palyazat-es-jegyzokonyv.pdf

2. "Leszek, aki voltam.." - avagy, Asztalos P. Kálmán emlékezete Csanádpalotán VERITATIS IMAGO
TUDOMÁNYOS, MUZEOLÓGIAI, KULTURÁLIS FOLYÓIRAT Megjelenik online www.veritatisimago.hu 2021/1

3. Ünnepi köszöntő a könyvtárunk első születésnapján

Továbbképzés:

Csengeriné Szabó Éva, múzeumpedagógus

1. MúzeumDigitár - Ingyenes online, digitális muzeológiai továbbképzés /2020.május 11-21/
2. Digitális tartalmak előállítása múzeumi ismeretátadáshoz
   Szabadtéri Néprajzi Múzeum /2020.november 2-27./
   Tanúsítvány sorszáma: T/2020/076440-2

9. Összegzés:

Múzeumunk létérdeke a gyűjtemények tudatos, meghatározott koncepció szerinti gyarapítása és olyan, gyűjteményekre alapozott kiállítások, tudományos kutatások, múzeumpedagógiai programok megvalósítása, amelyek multifunkcionális módon, a különböző társadalmi-kulturális rétegek és korosztályok igényeinek figyelembe vételével képesek közvetíteni a város és környezete kulturális értékeit .

Az elmúlt időszak summázata:

Megőriztük értékein javát, emberségünket, és önmagunkat. Győztük az évet kitartással türelemmel, ötletekkel, lassacskán megtanuljuk, hogy egymással szót értve tudunk előre haladni, mert ebben van az erő.

Makó, 2021. március 20.

Szikszai Zsuzsanna

József Attila Városi Könyvtár és Múzeum, igazgató